

۲۷۹۳۱ / ت ۳۳۴۰۰ هـ

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۸۱۶۳۷

۱۳۸۴ / ۵ / ۹

شماره
تاریخ ۸ - ۵ / ۱۳۸۳

بسمه تعالی

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۴/۸ بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های کار و امورات اجتماعی، بازرگانی، کشور، نفت، صنایع و معادن، نیرو، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد ماده (۱۲۱) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع ماده (۲۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) ماده (۱۲۱) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده (۲۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ -"

فصل اول - کلیات

- ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- تجهیزات انرژی بر: که از این پس به اختصار، تجهیزات نامیده می شوند، شامل وسایل، ماشین آلات و کالاهایی است که در بخش های مختلف، اعم از صنعت، کشاورزی، تجاری، خانگی، حمل و نقل، عمومی و جز اینها به کار گرفته می شوند و مصرف کننده انرژی هستند.
- ۲- سیستم انرژی بر: که از این پس به اختصار، سیستم نامیده می شود، شامل تمام فرآیندهای تولیدی و خدماتی و تأسیسات صنعتی و غیر صنعتی است که در آن انرژی مصرف، تبدیل یا منتقل می شود.
- ۳- معیارها و مشخصات فنی: استاندارد مصرف، بازده و شدت انرژی در تجهیزات، سیستم ها و سایر ویژگی های فنی آنها که به نحوی با مصرف انرژی مرتبط باشد.
- ۴- بر چسب مصرف انرژی: صفحه حاوی اطلاعات مربوط به مصرف انرژی و یا بازده انرژی در هر کالا و مقایسه آن با معیارهای مصوب که قابل نصب بر روی کالاها باشد.
- ۵- تجهیزات به سه گروه به شرح زیر تقسیم می شوند:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- الف - تجهیزات برقی: کلیه کالاها و دستگاه های مصرف کننده برق.
- ب - تجهیزات نفتی: تمام کالاها و دستگاه های مصرف کننده فرآورده های نفتی انرژی زا.
- ج - تجهیزات گازی: تمام کالاها و دستگاه های مصرف کننده گاز.
- در صورتی که وسیله ای مصرف کننده چند نوع حامل انرژی باشد، در گروهی قرار خواهد گرفت که به طور عمده، مصرف کننده آن نوع حامل انرژی باشد.
- ۶- سیستم ها به چهار گروه، به شرح زیر تقسیم می شوند:
- الف - سیستم های مصرف کننده برق: فرآیندهای مصرف کننده برق و سیستم های صنعتی، عمومی و خدماتی، که به طور عمده مصرف کننده انرژی برق می باشند، از قبیل فرآیندهای متعلق به صنایع نساجی و پوشاک، فلزی، و ریخته گری و متالوژی، برق و الکترونیک.
- ب - سیستم های مصرف کننده نفت و گاز: فرآیندهای مصرف کننده نفت و گاز و سیستم های صنعتی عمومی و خدماتی، که به طور عمده مصرف کننده فرآورده های نفتی انرژی زا و گاز می باشند، از قبیل فرآیندهای صنایع غذایی، شیمیایی، سلولوزی، کانی غیر فلزی و متالوژی.
- ج - نیروگاه ها.
- د - پالایشگاه ها.
- تبصره: درباره مواردی که در این ماده به آنها اشاره نشده است، در کارگروه موضوع ماده (۲) این آیین نامه، تصمیم گیری خواهد شد.

فصل دوم - وضع ضوابط، استانداردها و مشخصات فنی

- ماده ۲ - کارگروه: متشکل از نمایندگان وزارت نیرو، وزارت نفت، سازمان حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، وزارتخانه یا سازمان ذی ربط - حسب مورد - می باشد، که وظیفه تصویب معیارها و مشخصات فنی را به عهده خواهد داشت و دبیرخانه آن - حسب مورد - در وزارت نیرو یا وزارت نفت مستقر خواهد شد، نمایندگان وزارت نیرو و وزارت نفت - حسب مورد - به عنوان رؤسای گروهها، انجام وظیفه می کنند.
- ماده ۳ - وزارت نیرو موظف است با مشارکت مستقیم مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و وزارتخانه های ذی ربط، با انجام کار تخصصی و کارشناسی لازم، نسبت به تهیه مشخصات فنی و معیارها، در خصوص تجهیزات مندرج در بند (۵) ماده (۱)، نیز سیستم های مندرج در بند (۶) ماده (۱) این آیین نامه، اقدام و برای تصویب به کار گروه پیشنهاد نماید.
- ماده ۴ - وزارت نفت موظف است با مشارکت مستقیم مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و وزارت صنعتی ذی ربط، با انجام کار تخصصی و کارشناسی لازم، نسبت به تهیه مشخصات فنی

تصویب نامه هیئت وزیران

و معیارها در خصوص تجهیزات بند (۵) ماده (۱)، و نیز سیستم های مندرج در بند (۶) ماده (۱) این آیین نامه، اقدام و برای تصویب به کار گروه پیشنهاد نماید.

ماده ۵ - وزارتخانه های نیرو و نفت موظفند با توجه به اولویت تجهیزات و سیستم هایی که انرژی بیشتری مصرف می کنند، یا امکان دستیابی به بهینه سازی در آنها سریع تر می باشد، معیارها و مشخصات فنی مربوط را به تدریج، طی دوره برنامه تهیه و به کار گروه ارسال نمایند.

ماده ۶ - رؤسای کارگروه ها موظفند تا پایان تصویب معیارها و مشخصات فنی تمام تجهیزات و سیستم ها، با توجه به پیشنهادهای رسیده، تشکیل جلسه دهند و به بررسی و تصویب پیشنهادهای مذکور اقدام کنند و حداکثر یک هفته پس از تصویب، موارد را به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ارسال نمایند.

ماده ۷ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مکلف است، علاوه بر درج مصوبات کارگروه مربوط در استانداردهای ملی، آنها را همانند استانداردهای اجباری، با رعایت مهلت های قانونی آگهی برای اجرا به مبادی ذی ربط و به ویژه به وزارت بازرگانی و گمرک ایران ابلاغ کند و بر اجرای الزامات قانونی مندرج در آیین نامه نظارت نماید.

ماده ۸ - وزارتخانه های نفت و نیرو موظفند، با همکاری مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، سه سال پس از تصویب، معیارها و مشخصات فنی فوق را به روز نموده و به تصویب کارگروه برسانند.

ماده ۹ - همه تولید کنندگان و وارد کنندگان تجهیزات و سیستم های موضوع این آیین نامه، ملزم به رعایت معیارها و مشخصات مصوب کارگروه می باشند و مؤسسه استاندارد تحقیقات صنعتی ایران، علاوه بر الزامات این آیین نامه، با استفاده از اختیارات خود، نظارت بر اجرای این معیارها را برعهده دارد.

ماده ۱۰ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، موظف است نسبت به بازرسی، نمونه برداری و آزمون تمام تولیدات و واردات تجهیزات، اقدام و نظارت مستمر اعمال نماید و در صورت عدم انطباق محصولات با معیارها و مشخصات فنی مصوب کارگروه از تولید یا ورود آن جلوگیری نماید.

ماده ۱۱ - وزارتخانه های نیرو، نفت، صنایع و معادن موظفند در صورت درخواست مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، در انجام فعالیت های بازرسی، نظارت و آزمایش های مربوط به معیارها و مشخصات فنی تجهیزات، همکاری لازم را به عمل آورند.

ماده ۱۲ - گمرک ایران موظف است با استعلام از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، نسبت به تطبیق کالا با معیارها و مشخصات فنی مصوب کارگروه اقدام نماید و در صورت عدم تطبیق با معیارها و مشخصات فنی مصوب کارگروه از ورود کالا به کشور جلوگیری نماید.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - کالاهای وارداتی که گشایش اعتبار یا صدور بارنامه آنها، قبل از اعلام معیارها و مشخصات فنی توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، صورت گرفته باشد، از شمول این ماده مستثنی می باشند.

فصل سوم - تعیین ساعات کار اصناف، واحدهای خدماتی و اجتماعی در ایام سال

ماده ۱۳ - به منظور حفظ و صیانت از منابع انرژی کشور و با هدف بهبود الگوی مصرف برق و برقراری انضباط اجتماعی، به ویژه در ماه های حداکثر مصرف برق، همه اصناف و واحدهای خدماتی و اجتماعی (به جز موارد مستثنا در این آیین نامه) مکلفند ضمن کاهش مصرف برق، ساعات کار را که از طرف مراجع ذی ربط در این آیین نامه به آنها ابلاغ می گردد، رعایت نمایند.

ماده ۱۴ - ساعات کار اصناف و واحدهای خدماتی و اجتماعی موجود در هر استان، در فصول مختلف سال، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان شرکت ها یا ادارات تابعه وزارتخانه های بازرگانی، نیرو و کشور تعیین می گردد.

تبصره ۱ - کارگروه فوق در شهر تهران به ریاست وزارت بازرگانی تشکیل خواهد شد.

تبصره ۲ - این طرح در سال اول، در شهرهای بزرگ، شامل تهران، اصفهان، شیراز، مشهد، تبریز، کرج و اهواز، از سال دوم برای تمام مراکز استان ها و از سال سوم برای تمام شهرهای کشور، اجرا خواهد شد.

تبصره ۳ - ساعات پایان کار اصناف، از طریق مجامع و اتحادیه های صنفی، به واحدهای صنفی، برای اجرا ابلاغ می گردد، و در مناطقی که فاقد اتحادیه های صنفی می باشند، مراتب از طریق بخشداری ها و شهرداری ها، به واحدهای صنفی ابلاغ می گردد.

تبصره ۴ - ساعت پایان کار واحدهای خدماتی و اجتماعی غیر مضمول قانون نظام صنفی، از طریق سازمان های مسؤول و ذی ربط آنها، برای اجرا ابلاغ می گردد.

ماده ۱۵ - وزارت نیرو با همکاری مجامع و اتحادیه های صنفی و سازمان های مسؤول و ذی ربط، موظف است ساعات کار تعیین شده برای مناطق طبق این آیین نامه را، از طریق رسانه های گروهی به اطلاع عموم برساند.

ماده ۱۶ - اصناف و واحدهای خدماتی و اجتماعی زیر، از شمول طرح تنظیم و رعایت ساعت کار مستثنی می باشند:

الف- نانوائی ها و فروشگاه های نان فانتزی

ب- رستوران ها و قهوه خانه ها، اغذیه فروشی ها و محل های صرف غذا و سالن های پذیرایی

ج- هتل ها، متل ها، مهمانخانه ها، مسافر خانه ها و پانسیون ها

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۲۶ - بهای انرژی مصرفی واحدهایی که مقررات مربوط به تنظیم برنامه فصلی را رعایت کنند، در سایر اوقات غیر اوج مصرف، ارزان تر محاسبه خواهد شد.

فصل پنجم - مقررات رعایت موازین مصرف انرژی در ساختمانها و واحدهای بزرگ صنعتی و تجاری

ماده ۲۷ - مقررات و ضوابط مربوط به رعایت موازین مصرف انرژی در طراحی و ساخت ساختمانها در بخش دولتی و غیر دولتی، به منظور پرهیز از اتلاف انرژی و تنظیم و اجرای روش های تشویقی در مورد ساختمان های موجود، برای به کارگیری موازین مصرف انرژی، توسط کارگروهی با مسؤلیت وزیر مسکن و شهرسازی و عضویت نمایندگان وزیران کشور، نفت، صنایع و معادن، نیرو، رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور تهیه، تصویب و برای اجرا به دستگاه های اجرایی کشور و شهرداری ها ابلاغ می شود.

تبصره ۱ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است موازین مصوب کارگروه را برای لازم الاجرا شدن شدن در طرح های عمرانی ابلاغ نماید.

تبصره ۲ - وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری وزارت کشور و سازمان های نظام مهندسی ساختمان، مسؤلیت نظارت و کنترل اجرای مفاد این ماده را به عهده دارد و دستگاه های اجرایی ذی ربط موظف به همکاری در این زمینه هستند.

ماده ۲۸ - وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، مانند شرکت ملی نفت ایران، همچنین شهرک های مسکونی و ساختمان هایی که قدرت الکتریکی خریداری شده توسط آنها، بیش از یک مگاوات یا مصرف سالانه انرژی آنها بیش از هزار (۱۰۰۰) متر مکعب معادل نفت می باشد، موظفند حداکثر تا شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، و بار دیگر سه سال بعد از آن، در ساختمان های بزرگ وابسته، نسبت به انجام ممیزی انرژی و عملیات لازم برای بهینه سازی مصرف انرژی اقدام کنند و گزارش آن را به وزارتخانه های نیرو، نفت و سازمان حفاظت محیط زیست - حسب مورد - ارسال نمایند.

ماده ۲۹ - واحدهای بزرگ صنعتی و تجاری که دیماندر برق آنها بیش از پنج (۵) مگاوات یا مصرف سوخت سالانه آنها پنج هزار (۵۰۰۰) متر مکعب معادل نفت کوره یا بالاتر می باشد، موظفند واحد مدیریت انرژی را در تشکیلات سازمانی خود ایجاد نمایند.

ماده ۳۰ - واحدهای بزرگ صنعتی و تجاری موظفند زمینه های لازم را برای انجام ممیزی انرژی توسط وزارت نفت و نیرو فراهم نمایند.

۲۷۹۳۱ / ت ۳۳۴۰۰ هـ

شماره

تاریخ ۱۳۸۴ / ۵ / ۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۳۱ - تا زمان تعیین و تصویب معیار مصرف انرژی در فرآیندها و سیستم های مصرف کننده انرژی ، واحدهای بزرگ صنعتی باید، میزان مصرف انرژی خود را بر اساس دستورالعمل های وزارتخانه های نفت و نیرو که نتیجه انجام ممیزی انرژی می باشد، طبق برنامه زمان بندی ابلاغ شده کاهش دهند.

ماده ۳۲ - ضوابط و معیارها و مهلت های مناسب توسط کار گروهی متشکل از سازمان مدیریت و برنامه ریزی و وزارت نیرو یا وزارت نفت و وزارتخانه ذی ربط - حسب مورد - تعیین خواهد شد.

ماده ۳۳ - وزارتخانه های نفت و نیرو حسب مورد مجازند قیمت برق و گاز و فرآورده های نفتی مصرفی واحدهای صنعتی بزرگ (واحدهایی که سوخت سالانه آنها بیش از پنج هزار متر مکعب معادل نفت کوره، یا قدرت مورد استفاده آنها بیش از پنج مگاوات است) که ضوابط و معیارهای مصوب و اعلان شده موضوع ماده (۱۲۱) قانون برنامه سوم را رعایت نمی کنند، پس از اخطار و اعطای فرصت مناسب حداقل یک سال برای تطبیق و اصلاح شرایط واحد مزبور با آن ضوابط، حداکثر تا بیست درصد افزایش دهند.

افزایش قیمت فقط در فاصله انقضای مهلت داده شده تا زمانی که ضوابط و مقررات توسط واحدهای مزبور رعایت نمی شود قابل اعمال خواهد بود.

محمد رضا عارف

رئیس اول رئیس جمهور